

Nr 734.

Av herr **Ossbahr**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 226, med förslag till värnpliktslag.

Frågan om de s. k. "samvetsömman" har aktualiserats icke minst genom de allvarliga missförhållanden, som på senaste tid blottats i samband med tillämpningen av lagen den 12 juni 1925 om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

Till stöd för denna lagstiftning hava moraliska skäl åberopats, men för min del kan jag aldrig anse det vara moraliskt att söka undandraga sig den högsta plikten emot fosterlandet. Tvärtom borde moralen bjuda envar att fullgöra den värnplikt, som borde vara allmän, men som tack vare vissa undantagsbestämmelser i realiteten icke så är. Lagstiftningen är jämväl orimlig ur den synpunkten, att dessa oövade "samvetsömman" i händelse av mobilisering och krigsfall måste vapenövas under såväl för dem själva som ur militär synpunkt ogynnsam tid.

Så länge den förkastliga s. k. kategoriklyvningen upprätthålles, kan det måhända med något fog göras gällande, att denna årskontingent "samvetsömman" på 700—800 man icke spelar någon större roll, men då jag i annat sammanhang påyrkat kategoriklyvningens upphävande, kan icke ens detta åberopas till stöd för lagens upprätthållande.

Ur min synpunkt är det omoraliskt att vägra fullgöra värnplikten, därest icke sjukdom eller liknande förhållanden tvinga därtill, och det synes mig vittna mer om samvetslöshet än om samvetsömhet, när man undandraget sig denna värnplikt. Hela principen för denna lagstiftning är sålunda i grund felaktig.

Såsom jag även i min motion nr 731 framhållit, finnes alltså intet verkligt skäl för dessa s. k. "samvetsömmas" befrielse från plikten att så vapenövas, att de i händelse av fosterlandets högsta nöd må omedelbart kunna efter sin förmåga bidra till rikets försvar, och under hänvisning härtill samt vad jag eljest rörande nu ifrågakvarande kategori värnpliktiga anfört i nämnda motion får jag alltså vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta *dels* att uti Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag § 27, mom. 3. I. måtte utgå, *dels ock* att upphäva lagen den 12 juni 1925 om värnpliktiga, vilka hysa samvetsbetänkligheter mot värnpliktstjänstgöring.

Stockholm den 17 april 1936.

Carl Patric Ossbahr.